

سری سوال : یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی : ۰۰ تشریحی : ۱۲۰

تعداد سوالات : تستی : ۰۰ تشریحی : ۴

عنوان درس : سازه های فولادی ۱

رشته تحصیلی/گد درس : مهندسی عمران، مهندسی عمران - سازه ۶۰۶۰۱۳۱۳

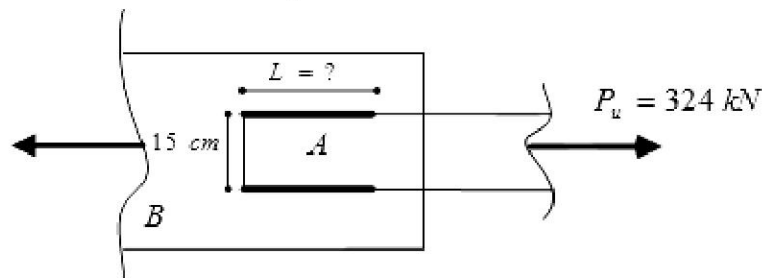
استفاده از ماشین حساب مهندسی ، کتاب درسی مجاز است

استفاده از منبع درسی (کتاب) ، مبحث نهم مقررات ملی ساختمان، جدول (اشتال) و ماشین حساب مهندسی مجاز میباشد.

نمره ۲.۱۰

۱- ورق های A و B در شکل زیر تحت نیروی نهایی کششی 324kN قرار دارند. مناسب ترین و اقتصادی ترین طول جوش در طرفین ورق A را محاسبه کنید. همچنین ضخامت لازم برای ورق A را تعیین کنید.

$$F_y = 2400 \text{ kg/cm}^2$$

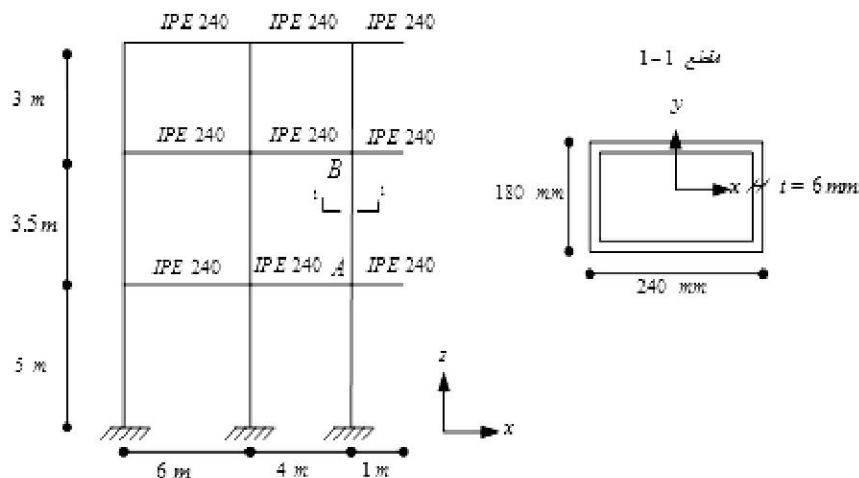

نمره ۳.۵۰

۲- به ستون AB که در قاب خمشی شکل زیر واقع است، نیروی محوری فشاری برابر با 800kN وارد می شود. کفایت ستون AB برای تحمل این نیروی فشاری را بررسی نمایید. تمام ستونهای قاب از مقطع قوطی طبق شکل زیر و تمام تیرهای قاب از مقطع IPE240 هستند. قاب عمود بر صفحه، دارای مهاربندی است.

$$F_y = 2400 \text{ kg/cm}^2$$

$$E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2$$

سری سوال : ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی : ۰ : تشریحی : ۱۲۰

تعداد سوالات : تستی : ۰ : تشریحی : ۴

عنوان درس : سازه های فولادی ۱

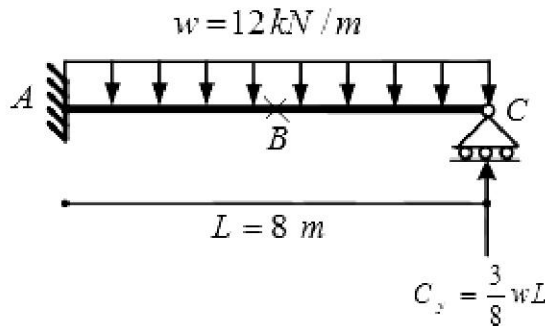
رشته تحصیلی/گد درس : مهندسی عمران، مهندسی عمران - سازه ۶۰۶۰۱۳۱۳

نمره ۴.۲۰

۳- اگر برای عضو سازه ای AC از مقطع IPE240 استفاده شود:

الف: کفایت این مقطع برای تحمل لنگر خمشی موجود در قسمت های مختلف تیر شکل زیر را کنترل نمایید.
ب: در صورت عدم کفایت این مقطع در قسمت هایی از تیر، مکان و طول این قسمت ها را مشخص نمایید و برای آنها ورق تقویتی لازم با ضخامت ۸ میلیمتر طراحی کنید. تیر در وسط دهانه (نقطه B) دارای مهار برای کمانش جانبی است. در طراحی تیر تقویت شده، مقاومت نهایی مقطع مرکب را $0.75 M_p$ در نظر بگیرید. مقدار واکنش تکیه گاهی C در شکل داده شده است.

$$F_y = 2400 \text{ kg/cm}^2$$

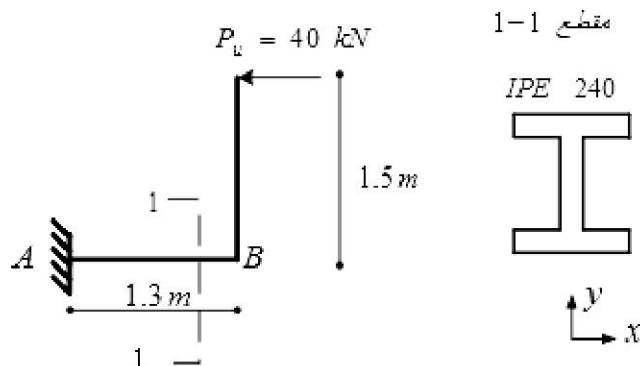

نمره ۴.۲۰

۴- برای عضو سازه ای AB، از مقطع IPE240 استفاده شده است. کفایت ظرفیت این مقطع را برای تحمل بار وارده کنترل نمایید.

$$F_y = 2400 \text{ kg/cm}^2$$

$$E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2$$

زمان آزمون (دقیقه): تستی: -- تشریحی: 120

تعداد سوالات: تستی: -- تشریحی: 4

نام درس: سازه های فولادی 1

رشته تحصیلی/ کُد درس: مهندسی عمران - همراه سازه - 1313060

--

استفاده از: ماشین حساب و منبع کتاب مجاز است.

پاسخ سوال 1

طول بهینه جوش زمانی حاصل می شود که ظرفیت کششی ناشی از دو ضابطه حدی تسلیم و گسیختگی با یکدیگر برابر شود:

$$\phi_t A_g F_y = \phi_t U A_n F_u \rightarrow 0.9 \times 150 \times t \times 240 = 0.75 \times U \times 150 \times t \times 400$$

$$\rightarrow U = 0.72$$

با مراجعه به بند 4 جدول 10-2-3-1 ملاحظه می شود که با اولین ضابطه می توان به $U=0.75$ رسید. بنابراین طول جوش لازم عبارت است از:

$$L_{\min} = w = 15 \text{ cm}$$

در این حالت چون مقدار U از 0.72 بیشتر است، ضابطه تسلیم حاکم می شود

$$\phi_t A_g F_y \geq 324000 \rightarrow 0.9 \times 150 \times t \times 240 \geq 324000 \rightarrow t_{\min} = 10 \text{ mm}$$

پاسخ سوال 2

چون قاب عمود بر صفحه مهاربندی شده است، $K_x=1$. بنابراین لازم است مقدار K_y را برای ستون تعیین کرد. مقادیر لازم برای حل به اینصورت بدست می آیند:

$$\text{Column: } \begin{cases} I_x = 2655 \text{ cm}^4, & I_y = 4143 \text{ cm}^4 \\ A = 48.96 \text{ cm}^2 \\ r_x = 7.36 \text{ cm}, & r_y = 9.20 \text{ cm} \end{cases}$$

کنترل غیرلاغر بودن اجزای مقطع ستون:

$$(b/t)_{\max} = 22.8/0.6 = 38 < 1.4 \sqrt{E/F_y}$$

محاسبه K_y (نکته: چون تیر سمت راست ستون طره است در محاسبه G منظور نمی شود):

$$G_A = \frac{\left(\sum EI/L \right)_{\text{Columns}}}{\left(\sum EI/L \right)_{\text{Beams}}} = \frac{4143/500 + 4143/350}{3890/400} = 2.07$$

$$G_B = \frac{\left(\sum EI/L \right)_{\text{Columns}}}{\left(\sum EI/L \right)_{\text{Beams}}} = \frac{4143/350 + 4143/300}{3890/400} = 2.64$$

$$K_{yAB} = \sqrt{\frac{1.6 \times 2.07 \times 2.64 + 4 \times (2.07 + 2.64) + 7.5}{2.07 + 2.64 + 7.5}} = 1.695$$

محاسبه ضرایب لاغری حول دو محور اصلی:

$$\left(\frac{KL}{r} \right)_x = \frac{1 \times 350}{7.36} = 47.55, \quad \left(\frac{KL}{r} \right)_y = \frac{1.695 \times 350}{9.20} = 64.48$$

بنابراین لاغری حول محور y حاکم بر طراحی است. با مراجعه به جدول 10-2-4-1، برای این مقطع فقط باید کمانش خمشی را کنترل کرد:

زمان آزمون (دقیقه): تستی: -- تشریحی: 120

تعداد سوالات: تستی: -- تشریحی: 4

نام درس: سازه های فولادی 1

رشته تحصیلی/ کُد درس: مهندسی عمران - همراه سازه - 1313060

مجاز است.

استفاده از:

$$F_e = \frac{\pi^2 E}{\left(\frac{KL}{r}\right)^2} = \frac{\pi^2 \times 200e3}{64.48^2} = 474.8 \text{ MPa}$$

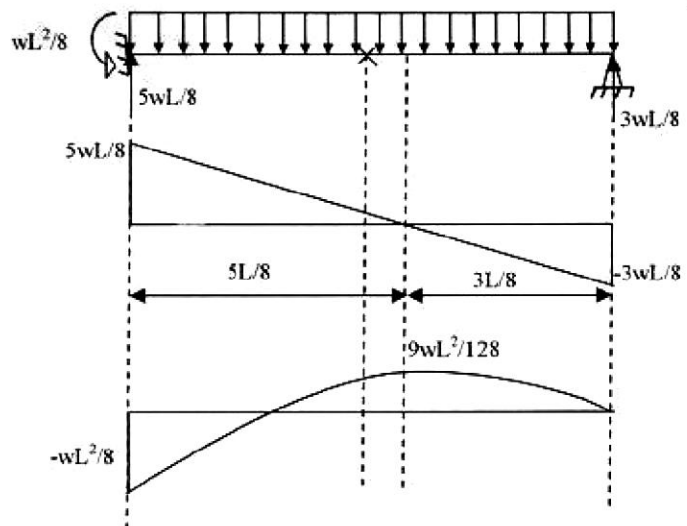
$$\frac{F_y}{F_e} = \frac{240}{474.8} = 0.51 < 2.25 \rightarrow F_{cr} = [0.658^{0.51}] \times 240 = 194.2 \text{ MPa}$$

$$P_c = \phi_c P_n = \phi_c F_{cr} A_g = 0.9 \times 194.2 \times 48.96e2 = 856 \text{ kN} > P_u$$

بنابراین مقطع کفایت فشاری لازم را داراست.

پاسخ سوال 3

با توجه به داده شدن مولفه تکیه‌گاهی در نقطه C، سایر مولفه‌ها و نمودار نیروی برشی و لنگر خمشی به شرح زیر حاصل خواهند شد:

کفایت تیر در هر دو ناحیه AB و BC بطور جداگانه باید کنترل شود.

برای تعیین مقدار لنگر در هر نقطه، معادله لنگر را باید نوشت. این معادله عبارت است از:

$$M(x) = -wL^2/8 + 5wLx/8 - wx^2/2$$

حالت حدی تسلیم:

زمان آزمون (دقیقه): تستی: -- تشریحی: 120

تعداد سوالات: تستی: -- تشریحی: 4

نام درس: سازه های فولادی 1

رشته تحصیلی / کُد درس: مهندسی عمران - همراه سازه - 1313060

مجاز است.

استفاده از:

حالت حدی کمانش پیچشی - جانبی:

چون $L_p < L_b < L_r$, مقدار ظرفیت اسمی خمشی از رابطه4-5-2-10 بدست می آید و در نتیجه نیاز به تعیین C_b

در هر دو قسمت طول مهارنشده است. نقاط 'A', 'B' و 'C'

بیانگر یک چهارم، یک دوم و سه چهارم طول AB و نقاط 'A'

'B' و 'C' بیانگر یک چهارم، یک دوم و سه چهارم طول BC هستند.

برای ناحیه AB، مقادیر لنگر، C_b و ظرفیت خمشی عبارتند از:

$$\left. \begin{aligned} M_A &= M(x=1m) = -42KN.m \\ M_B &= M(x=2m) = 0 \\ M_C &= M(x=3m) = 30KN.m \\ M_{\max-AB} &= M_A = 96KN.m \end{aligned} \right\} \rightarrow C_b = 2.63 \rightarrow M_n = C_b \left[M_p - (M_p - 0.7F_y S_x) \left(\frac{L_b - L_p}{L_r - L_p} \right) \right] = 156.97KN.m > M_p$$

$$\rightarrow M_n = M_p = 83KN.m \rightarrow M_c = \phi_b M_n = 0.9 \times 83 = 74.7KN.m$$

برای ناحیه BC، مقادیر لنگر، C_b و ظرفیت خمشی عبارتند از:

$$\left. \begin{aligned} M_A &= M(x=5m) = 54KN.m \\ M_B &= M(x=6m) = 48KN.m \\ M_C &= M(x=7m) = 30KN.m \\ M_{\max-AB} &= M_A = 54KN.m \end{aligned} \right\} \rightarrow C_b = 1.17 \rightarrow M_n = C_b \left[M_p - (M_p - 0.7F_y S_x) \left(\frac{L_b - L_p}{L_r - L_p} \right) \right] = 69.58KN.m < M_p$$

$$\rightarrow M_c = \phi_b M_n = 0.9 \times 69.58 = 62.6KN.m$$

بنابراین با توجه به مقادیر بیشینه لنگرهای موجود در نواحی AB و BC، قسمت BC نیاز به تقویت ندارد اما قسمت AB لازم است با ورق تقویت شود.

با مساوی قرار دادن معادله لنگر و ظرفیت خمشی در قسمت AB، محل قطع تئوریک ورق تقویتی مشخص می شود:

$$M(x) = -96 + 60x - 6x^2 = -74.7 \rightarrow x = 0.37m = 37cm$$

مقدار لنگر مقاوم مورد نیاز که ورق باید تامین کند:

$$M_{req} = 96 - 74.7 = 21.3KN.m = Z_{PL} F_y \frac{0.75M_p}{M_p} \rightarrow Z_{PL} = 118.3cm^3$$

$$Z_{PL} \cong A_p d = A_p \times 24 \rightarrow A_p = 4.93cm^2$$

با توجه به ضخامت بال مقطع، با فرض ضخامت 8 میلیمتر برای ورق، عرض ورق تقویتی خواهد بود: $b=6.16cm$. بنابراین از دو ورق PL65×8mm

بالا و پایین تیر استفاده می کنیم. با فرض جوش فقط در طرفین ورق، طول ورق تقویتی خواهد بود:

$$L_{PL} = 37 + 6.5 = 43.5cm \rightarrow PL500 * 65 * 8$$

زمان آزمون (دقیقه): تستی: -- تشریحی: 120

تعداد سوالات: تستی: -- تشریحی: 4

نام درس: سازه های فولادی 1

رشته تحصیلی / کُد درس: مهندسی عمران - همراه سازه - 1313060

--

مجاز است.

استفاده از:

پاسخ سوال 4

عضو به شکل زیر تحت نیروی محوری فشاری و لنگر خمشی قرار خواهد گرفت:

الف- تعیین ظرفیت فشاری. چون المان طره است $K=2$

$$\left(\frac{KL}{r}\right)_x = \frac{2 \times 130}{9.97} = 26.08 \quad , \quad \left(\frac{KL}{r}\right)_y = \frac{2 \times 130}{2.70} = 96.30$$

بر اساس کمانش خمشی:

$$\left(\frac{KL}{r}\right)_{\max} = \left(\frac{KL}{r}\right)_y = 96.30 < 4.71 \sqrt{\frac{E}{F_y}} \rightarrow F_{cr} = [0.658^{F_y/E}] F_y$$

$$F_e = \frac{\pi^2 E}{\left(\frac{KL}{r}\right)^2} = 212.85 \text{ MPa} \rightarrow F_{cr} = 149.71 \text{ MPa} \rightarrow P_{c1} = \phi_c F_{cr} A_g = 0.9 \times 149.71 \times 3910 = 526.8 \text{ kN}$$

بر اساس کمانش پیچشی:

$$F_e = \left[\frac{\pi^2 EC_w}{(K_z L)^2} + GJ \right] \left(\frac{1}{I_x + I_y} \right) = \left[\frac{\pi^2 \times 200e9 \times 37624e-12}{(1 \times 1.3)^2} + 77e9 \times 9.28e-8 \right] \left(\frac{1e8}{3890 + 284} \right) = 1224 \text{ MPa}$$

$$\frac{F_y}{F_e} = 0.196 < 2.25 \rightarrow F_{cr} = [0.658^{0.196}] \times 240 = 221 \text{ MPa}$$

$$P_{c2} = 0.9 \times 221e6 \times 39.1e-4 = 778 \text{ kN}$$

بنابراین: $P_c = P_{c1} = 526 \text{ kN}$

ب- تعیین ظرفیت خمشی. چون $L_b < L_p$ ، فقط لازم است حالت حدی تسلیم کنترل شود:

$$M_n = M_p = Z F_y = 346e-6 \times 240e6 = 83 \text{ kN.m} \rightarrow M_c = 0.9 \times 83 = 74.7 \text{ kN.m}$$

پ- کنترل روابط اندرکنشی:

$$\frac{P_u}{P_c} = \frac{40}{526} = 0.076 \rightarrow \frac{P_u}{2P_c} + \frac{M_{ux}}{M_{cx}} = \frac{40}{2 \times 526} + \frac{60}{74.7} = 0.84 < 1$$

بنابراین مقطع دارای کفایت لازم است.